

ÖLDÜĞÜNÜ GOOGLE'DAN ÖĞRENEN ADAM

VE DİĞER TUHAF HİKÂYELER

DOĞU YÜCEL
ÖLDÜĞÜNÜ GOOGLE'DAN
ÖĞRENEN ADAM
VE DİĞER TUHAF HİKÂYELER

Can Çağdaş

Öldüğünü Google'dan Öğrenen Adam ve Diğer Tuhaf Hikâyeler, Doğu Yücel

© 2019, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2019

4. basım: Mart 2020, İstanbul

Bu kitabın 4. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Düzeltili: Ebru Aydın

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak baskı, iç baskı ve cilt: İnkılap Kitabevi Baskı Tesisleri

Çobançeşme Mah. Altay Sk. No: 8

Yenibosna-Bahçelievler, İstanbul

Sertifika No: 44066

ISBN 978-975-07-4131-9

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750741319

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

DOĞU YÜCEL
ÖLDÜĞÜNÜ GOOGLE'DAN
ÖĞRENEN ADAM
VE DİĞER TUHAF HİKÂYELER

ÖYKÜ

♥can

Doğu Yücel'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Kimdir Bu Mitat Karaman?, 2017

Düşler Kâbuslar ve Gelecek Masalları, 2018

Hayalet Kitap, 2018

DOĞU YÜCEL, 1977'de İstanbul'da doğdu. Çocukluk ve gençlik yılları İzmir'de geçti. 1995'te İzmir Amerikan Koleji'nden mezun oldu. 1997'de Gençlik Kitabevi Öykü Yarışması'nda, 1999'da Bilimkurgu Nostromo Kısa Öykü Yarışması'nda başarı ödülleri kazandı. Bu öykülerin de yer aldığı *Düşler, Kâbuslar ve Gelecek Masalları* isimli ilk öykü kitabı 2000'de yayımlandı. Aynı yıl Dokuz Eylül Üniversitesi İktisat Bölümü'nden mezun olan yazar daha sonra İstanbul Üniversitesi Radyo-TV Sinema Bölümü'nde yüksek lisans yaptı. 2002'de ise *Hayalet Kitap* isimli romanı yayımlandı. Taylan Biraderler'in yönettiği *Okul* (2004) ve *Küçük Kıyamet* (2006) filmlerinin senaryolarını yazdı. Yazarın ikinci romanı *Varolmayanlar* 2011'de raflardaki yerini aldı. 2014'te öykü kitabı *Güneş Hırsızları*'yla yazın yolculuğuna devam eden yazar *Kar İzleri Örttü*, *Sanatçı Öyküler*, *Güçoburlar* ve *İstanbul 2099* gibi öykü seçkilerine katıldı. Çeşitli yerlerde yayımlanan sinema, müzik ve edebiyat yazılarıyla da tanınan yazar, 2017'de *Kimdir Bu Mitat Karaman?* isimli romanıyla okurların karşısına çıktı.

www.doguyucel.com

İçindekiler

DÜŞ GİBİ

Öldüğünü Google'dan Öğrenen Adam	13
Denizler Altında	23
Terk Ettiler	43
Para Adam	59

GERÇEK GİBİ

Dr. Sanalaşık veya Nasıl Kaygılanmayı Bırakıp Bomba Uzmanı Oldum?	79
Saat Gece 3'te	91
Karafatma	97
Aksak Ritim	105
Kusursuz Bir Ayrılık	115

GELECEK GİBİ

Yaktın Bizi Kasparov!!	133
Sakin Ol ve Algoritmaya Güven	145
Hayatımın Rolü	159
İstanbullu	179
Sonsöz	197

Düş Gibi

ÖLDÜĞÜNÜ GOOGLE'DAN ÖĞRENEN ADAM

*"Yaşam zevk vericidir. Ölümse huzur dolu.
Dert olan geçiştir."¹*

Isaac Asimov

Öldüğümü Google'dan öğrendim. Evet, doğru okudunuz, öldüğümü, yaşayan bir organizma iken cesede dönüştüğümü, dünyada olduğumu düşünürken aslında çoktan tahtalıköyü boyladığımı, bildiğiniz internetten öğrendim.

Kulağa eğlenceli gelmiş olabilir, gelmesin! Son derece sarsıcı, hatta aşığıluyıcı bir histi.

Aslında bu, bilgisayar ekranından kendimle ilgili aldığım ilk kötü haber sayılmaz. Üniversiteyi kazanamadığımı ÖSYM'nin sitesinden, hoşlandığım kızın adımı bile bilmediğini Facebook'tan, çok sevdiğim öğretmenin tutuklandığını Twitter'dan, en yakın arkadaşımın iş yerinde ayağımı kaydırmaya çalıştığını LinkedIn'den, işten çıkarıldığımı e-posta kutumdan, arabamın çalındığını WhatsApp'tan, karımın beni aldattığını Instagram'dan öğrenmişim. Farkındayım, bu sonuncusunu açmak gere-

1. Isaac Asimov, *Hedef Beyin*, çev. Gönül Suveren, Altın Kitaplar, İstanbul, 1988.

kiyor biraz. Bir akşam rasgele mekân fotoğraflarına bakıyordum, aniden bir fotoğrafın arka planında karımı en yakın arkadaşım ile –evet, o LinkedIn’de maskesi düşen eleman– oldukça samimi bir halde gördüm.

Düşünüyorum da öldüğümü Google’dan öğrendiğimde hissettiklerim tam da bu Instagram olayında yaşadığım aldatılma hissine benziyordu. Sadece bu defa karım ve en yakın arkadaşım değil, vücudum ve aklım beni aldatmıştı. Hayatımı kaybettiğimi bana hissettirmemişti namussuzlar!

İnsan buna hayıflanmaz mı şimdi?! Biliyorum, hayattayken en büyük korkumuz hayatın bir gün sona ereceği gerçeğidir ama yine de herkes, en derininde ölümüne şahit olmak ister. Son nefesimizi verirken dudaklarımıza değen rüzgârı hissetmeyi, bitiş çizgisindeki kalp atışımıza kulak vermeyi, dünyaya son bir bakış atmayı, bu asla tekrarlanmayacak tek, eşsiz ve nihai anların tümünü tecrübe etmeyi illaki isteriz. Sizi bilmem ama ben bu anları kaçırmak istemezdim. Nerden baksanız haksızlık bu. Düşünsenize onca yıl hayata tutundum, hayat cümlemin öznesi oldum, cümlemin sonunda noktanın atılmasından mahrum kaldım.

En azından hayatım bir film şeridi gibi gözlerimin önünden geçseydi be! En çok buna kızdım. Son kez sevdiklerimi görsem, güzel hatıralarımı yad etsem fena mı olurdu? Ne günahım vardı ki, bir film şeridi bile bana çok görüldü? Gerçi artık gözlerimiz öyle alıştığı için film şeridi gibi soldan sağa değil de Instagram akışı gibi yukarıdan aşağı geçerdi herhalde ama ne fark eder, ona da varım!

Ah tamam, tamam, biliyorum, bunun için artık çok geç. Hepsini kaçırdım, hayattaki birçok önemli ânı kaçırdığım gibi o büyük finali de kaçırdım!

* * *

Doğrusu bu ölüm kalım geçişini nasıl idrak edemedim, bilmiyorum. Birkaç saat öncesine kadar her şey her zamanki gibiydi.

Hiç ölmemişim gibi sabah 08.00'de kalktım, evden çıktım, minibüse binip işe gittim.

Minibüste orada yokmuşum gibi orama burama dirsek atan, ayağımı çiğneyen yolcuları şimdi hatırlıyorum. Karşıdan karşıya geçerken de arabalar yol vermemişti. Zar zor atmıştım kendimi karşıya. Açılır kapanır kapının açılmaması gibi diğer aksilikler de beni mevcut durumuma uyandırmadı. Şirkete girdiğimde kimsenin selam vermemesi, güneydın bile dememesi de hiç tuhaf gelmedi.

Masama geçer geçmez mouse'u kımıldatıp bilgisayarımı açtım, şifremi girdim, e-posta kutumda acil yanıtlanması gereken bir e-posta veya verilen yeni bir görev görmeyince internet tarayıcısına tıkladım. Google'a girdim ve adımları arattım. Her sabah yaparım bunu. Ünlü biri miyim? Değilim. Alakam yok. Fakat bundan on yıl önce çıkan bir kitabım var. Parayla kitap basan bir yayınevinden yayımlatmıştım, tam 500 adet. Yayınevinin sunduğu ekstra hizmetlere de ödeme yapmıştım. Bu hizmetler gereği kimsenin okumadığı birkaç internet sitesinde röportajım çıkmıştı. Böylece yeni tanıştığım biri Google'da adımları arattırsa karşısına afili bir fotoğrafım ve röportajım çıkıyordu. Bu da iş başvurularında ya da flörtlerde avantaj sağlıyordu bana. Ama benim kendimi her sabah Google'lamamın sebebi yıllar önce çıkan röportajıma tekrar bakmak değildi elbette. Belki, diyordum, yıllar sonra birileri kitabımı keşfetmiştir, hakkında bir yazı yazmıştır, ama öyle sıradan bir gazeteci de değil, hani kanaat önderi ya da, *influencer* diyorlar ya, öyle bir tip, cümle sonlarında enter'a basanlardan biri yani... İşte o yazıyla hayatım değişir diye umut ediyordum.

Hemen küçümsemeyin beni. Eskiden de her gün

posta kutumuza bakmaz mıydık, içinden hayatınızı değiştiren bir mektup çıkar ümidiyle. Bir okuldan burs, bir akrabadan miras, bir işyerinden kabul, bir platonikten işaret, ne olursa artık. Şimdi de aynı amaçla mesaj kutumuzu tarıyor, filtrelenen mesajlara bakıyor, kendimizi Google’luyoruz.

Ha Google’ladım da ne oldu... Hayatımı değiştirecek bir şey çıkar ümidiyle baktım, hayatımın sona erdiğini öğrendim!

“Motokurye can aldı! Eren Candemir isimli vatandaş talihsiz kazada yaşamını yitirdi.”

Tamam, motokuryenin çarptığını hatırlıyorum da öyle sert çarpmamıştı ki. Düşüm, dizimden yaralandım, hepsi bu. Yani ben öyle hatırlıyorum. Međer çarpmanın etkisiyle kafa üstü kaldırımın köşesine çakılmışım. Haberde iki de fotoğraf var. Birinde yüzüstü yerde yatıyorum. Kafamın etrafında kan gölü. Ayaklarımın dibinde pizza kartonu, elimin orada kola şişesi ve ortalığa saçılmış ketçap poşetleri.

Ne garip, hayat cümleler durduk yere konan bir noktayla dan diye bitebiliyor. Evet, dan diye.

Diğer fotoğrafta ise motokurye görünüyor, kaskını çıkarmış. Resim altı yazısında, “Bir anda karşıma çıktı, görmedim bile,” dediği belirtilmiş. Asıl ben görmedim! Bak fena kurulduğum bu herife şimdi. Hem suçlu hem güçlü.

Peki ya o andan sonrası? Nasıl açıklayabiliriz eve gittiğimi, televizyon seyredip yattığımı, sonra da hiçbir şey olmamış gibi uyanıp işe gittiğimi? Nasıl oldu da ebedî uykumdan erken uyanıp hayata devam ettim? Yoksa bir tür uyurgezer miyim ben? Üzerimdeki uyku sersemliğinin sebebi bu mu? Belki de alışkanlıktandır, hani tatilde alarm kurmasanız da aynı saatte uyanırsınız ya, onun gibi bir şey. N’apayım aklıma başka bir açıklama gelmiyor! Bi-

liyorum, filmlerde olur buna benzer durumlar, hayalet olarak devam ederler ama onların hayatta yarım kalmış bir hesapları vardır, benim yok ki öyle kapanmamış bir hesabım. Geçen ayın kirasını ödememiştim ama bu sayılmaz herhalde.

Biri yanıtlasın lütfen: Vücudum morgda bir ceset torbasının içindeyken ben nasıl oluyor da hâlâ buradayım?!

Demek ki, öldüm ama tam ölmedim.

Tabii ya! Kum saatinde öyle olur bazen, üstteki haznede birkaç kum tanesinin tutunduğunu görürsünüz. Cama yapışmış gibidirler. Biraz sarstığınızda düşerler ancak. Benimki de o hesap. Yaşama tutunan birkaç kum tanem var demek ki.

Zaten hayat denen bilmece için yapılan en gerçeğe yakın tasvirin kum saati olduğunu düşünmüşümdür hep. Varlığımız bir avuç kum tanesi. Her geçen saniye eksiliyoruz. Hatıralarımız, rutinlerimiz, attığımız adımlar, yaptıklarımız, hepsi aşağıda birikiyor. En başta herkeste eşit oranda kum var ve kumların dökülme hızı da aynı. Fakat o hız hastalıklar, hava kirliliği, küresel ısınma, organik olmayan yiyecekler falan eklenince kişiden kişiye değişmeye başlıyor, bir bakıyorsunuz kum saatinin dar boğazı genişliyor ve kumların akışı hızlanıyor. Bir de benim gibi vakalar var; bir motosiklet ya da başka bir şey, çat diye kırıyor o boğazı. Evet, çat diye.

İşte ben ekran başında, varlığımın son kırıntılarıyla bunları düşünüyordum ki ofiste bir hareketlenme oldu: İş arkadaşlarım öldüğümü öğrendiler. Neyse ki masama geldiklerinde bilgisayarımın ekran koruyucusu devreye girip monitörü karartmıştı. Yoksa bilgisayarımda benim ölüm haberimi gördüklerinde yaşayacakları şoku düşünemiyorum, herhalde oracıkta bayılırlardı.

Öyle kendini kaybeden, fenalık geçirenler falan olmadı. Ama gerçekten üzüldüler. Bana günaydını çok gö-

renler şimdi arkamdan ağlıyorlar. Yanlış anlamayın, samimiyetsiz veya ikiyüzlü olduklarını falan düşünmüyorum. Çevremizde gerçekleşen ölümler insanların içinde sakladığı kişisel acılarını su yüzüne çıkarır, aslında kendilerine ağlarlar. Yalnız bakar mısınız, nasıl da felsefe yapıyorum. Kafam artık farklı çalışıyor sanki, yaşayanların dar perspektifinin tersine kuş bakışı değerlendiriyorum meseleleri, tüm kişisel değişkenleri görebiliyorum böylece. Öte dünyadakilere özgü empati yeteneği insanlarla gerçek bir bağ kurmamı sağlıyor, adeta içlerine girip en sakat düşüncelerini, en sinsi suçlarını, en gizli günahlarını görebiliyorum ama tüm çirkinliklerinin altında yatan nedenleri de özümsemişimden objektif ve dürüst bir tahlile varabiliyorum.

Ölünce erdim mi yoksa?

* * *

Ölü olduğumu idrak etmemin, farklı bir biçimde var olmaya devam ettiğim konusunda bilinç kazanmamın talihsiz bir yan etkisi oldu: Hareket kabiliyetimi yitirdim. Hayattaki rutinlerini otomatikman gerçekleştiren eski halimden eser kalmadı. Artık mouse'u kımıldatıp internete girmek gibi basit hareketleri yapamıyorum. Belki zamanla öğrenirim diyeceğim ama insan kısmen ölü olunca zaman da farklı akıyor. Sahneden sahneye atlayan sıçramalı bir kurgunun içinde oradan oraya salınıp duruyorsun.

Evde buluyorum kendimi. Annemler cenazede yakaya iliştilerecek fotoğrafın dizaynını tartışıyorlar. Şu konuya takılmışlar: Fotoğrafın altında "1980-2018" diye mi yazılsın, yoksa "1980-∞" diye mi? Annem hıçkırıklara boğuluyor önce. Sonra kendini toparlıyor ve, "Sonsuzluk işareti abartılı olur," diyor. Yapma anne! Niye abartılı olsun ki? Sonuçta bir kitabım var mı var. Hayatta bir iz

bıraktım mı bıraktım. Tamam hiç satmamış olabilir, 200 tanesini dağıttım, 300 tanesi hâlâ bazanın altında ama olsun, şunun şurasında ben de bir yazar sayılırım.

Hem sadece ünlülere mi mahsus sonsuzluk işareti?

Dahası, teknik açıdan o işareti hak ediyorum. Hâlâ hayattayım. En azından varlığım devam ediyor. Belki kim bilir, hakikaten bu böyle sonsuza kadar devam edecek. Belki de o son kum taneleri yapıştılar oraya, sonsuza kadar tutunacaklar...

Akıllı kardeşim güzel bir öneride bulunuyor, “2018’ in 8’i sonsuz işareti olabilir,” diyor. 201[∞] gibi.

Neden olmasın! Hiç yoktan iyidir. Destekliyorum bu fikri. Babamdan ümitliyim, o da desteklerse olur bu iş... Hadi baba.

Ah! Annemin aklına yatmadı. Yapıştırdılar 2018’i. Aşkolsun!

Sonra fotoğraf seçeneklerine baktılar. Annem gözyaşlarını silip, “Bu olsun,” dedi. Hayır anne o olamaz! Gerçekten inanmıyorum. Baba, bir şey desene. Beş yıl önce ofiste çekilmiş bir fotoğrafım. Kötü görünen tarafımdan, yani sağımdan çekilmiş. Hiç sevmediğim ofisimdeyim, arkamda bulanık olarak o hain arkadaşım var (anladınız kim olduğunu!) ve berbat görünüyorum. Lanet olasıca bir “kötü saç günü”.

“Bunu bir de büyütelim, çerçeveletelim,” diyor annem, yetinmiyor adeta, “Face’e de bunu koyun olur mu çocuğum?”

Gel de çıldırıp etrafa dehşet saçan bir hayalete dönüşme! Ampulleri patlatasım, mutfaktaki tabakları fırlatasım var. Hayır, bu çok klişe olur. Hayat boyu düz bir adam oldum, bu öte dünyada biraz yaratıcı olayım bari. Mesela... perdeleri kornişlerden çıkarabilirim. Yorganları nevresimlerden ayıklayabilirim. Bulaşık makinesindeki bardakları ters çevirebilirim. Yapayım bunları

*ÖLDÜĞÜMÜ GOOGLE'DAN ÖĞRENDİM. EVET,
DOĞRU OKUDUNUZ, ÖLDÜĞÜMÜ, YAŞAYAN
BİR ORGANİZMA İKEN CESEDE
DÖNÜŞTÜĞÜMÜ, DÜNYADA OLDUĞUMU DÜŞÜNÜRKEN ASLINDA
ÇOKTAN TAHTALIKÖYÜ BOYLADIĞIMI,
BİLDİĞİNİZ İNTERNETTEN ÖĞRENDİM.*

DOĞU YÜCEL'İN YENİ KİTABI ÜÇ BÖLÜMDEN OLUŞUYOR: "DÜŞ GİBİ",
"GERÇEK GİBİ" VE "GELECEK GİBİ". GEREK GÜNÜMÜZDEN GEREK
RÜYALARDAN, KÂBUSLARDAN VEYA EN DERİNDEKİ KORKULARDAN
GEREKSE UZAK YA DA YAKIN GELECEKTEN ENSTANTANELER YAKALİYOR
BU ÖYKÜLER. ANCAK BUNLARI SIKI OLAY ÖRGÜSÜ, DÜŞ GÜCÜ VE TATLI
EKŞİ GERÇEKLERLE HARMANLAYAN YAZAR KİMİ ZAMAN YARINDAN
BUGÜNE KİMİ ZAMAN DA BUGÜNÜN İŞİĞİNDE YARINA BAKIYOR.
TEKNOLOJİK GELİŞMELER, BAŞ DÖNDÜREN İLİŞKİLER, DÜNYAYA YÖN
VEREN RASTLANTILAR, HAYAT DEĞİŞTİREN ABSÜRDLÜKLER, İLLALLAH
DEDİRTEN MESLEKLER VE BİRBİRİNDEN TUHAF KARAKTERLER...
YARATICILIĞI HINZIRLIKLA BULUŞTURAN ANCAK SAHİCİLİKTE DE ASLA
SAPMAYAN DOĞU YÜCEL, YENİ HAYALHANESİ
**ÖLDÜĞÜNÜ GOOGLE'DAN ÖĞRENEREN ADAM'LA OKURLARIN
KARŞISINA ÇIKIYOR.**

•alacakaranlıkkuşağı •bilimkurgu •yapayzeka •dijitalçağ •mizah •sosyalmedya
•günümüzilişkileri •hayalgücü

 can

can yayinlari.com | f | | can yayinlari

8yko

13096 978-975-07-1535-9

9 789750 741319